

- прийняття рішень на основі формування власного судження;
- клієнтоорієнтованість;
- вміння вести переговори;
- гнучкість розуму.

Саме над вирішенням цих проблем має зосередитися вітчизняна вища освіта, впроваджуючи новий перелік спеціальностей в Україні. Особливо варто зосередитися на якості, своєчасності та оригінальності освітніх програм.

Сохацький О.Ю.

*Аспірант кафедри міжнародного менеджменту
та маркетингу Тернопільського національного
економічного університету*

ВИЗНАННЯ ОБОРОННИХ ВИТРАТ ТЯГАРЕМ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ: ДИСКУСІЙНІ МОМЕНТИ НА ФОНІ ЗАГОСТРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ У РІЗНИХ ЧАСТИНАХ СВІТУ

Ще у 2013 р. наукова та політична еліта країн Заходу вела активну дискусію про визнання оборонних витрат тягарем для економіки країни. Члени Північно-Атлантичного Альянсу (НАТО), особливо європейські країни, почали суттєво скорочувати оборонні бюджети, мотивуючи це тим, що період «холодної війни» закінчився. У керівництва цих країн не було побоювання щодо зростання безробіття через скорочення військових замовлень. У більшості із них були розроблені плани структурної перебудови економіки на засадах нових технологій, а в тих, що випускали новітню конкурентоспроможну зброю, скорочення замовлень військової техніки для власної армії покривалося за рахунок зростання експортних поставок. Загальним позитивним трендом для економік країн вважалося скорочення військових видатків, що сприяло підвищенню соціальних стандартів.

Хоча НАТО залишалося колективним оборонним союзом з метою стримування широкомасштабного нападу на його членів, сам такий сценарій розвитку подій вважався малоімовірним. Однак уже тоді було очевидно, що існуючі структури та сили НАТО не змогли

успішно погасити локальні конфлікти у Європі (Боснія, Косово та ін.), не кажучи вже про анексію частини Грузії Російською Федерацією, яку країни ЄС та США намагалися не помічати.

Більшість учасників дискусій не заперечувати, що розробка військової техніки приводить до появи низки технологічних нововведень в авіації та інших сферах життя суспільства. Проте, за даними ООН, в мирних цілях використовується не більше 1/5 досліджень у військовій справі. Якщо при цьому врахувати, що такими розробками, що дають ефективність лише на 20%, зайнято 40% усіх вчених та інженерів, то стає очевидним, що військові програми можуть гальмувати науково-технічний прогрес в країні. Тобто до початку 2014 р., року анексії Росією Криму та розв'язування збройного конфлікту у Донецькій та Луганській областях, у лідерах ЄС ця дискусія дозволила зменшити власні військові витрати, а деяким країнам навіть припинити сплачування внески до НАТО.

Наступні два роки стали досить складними для науковців та політиків країн Заходу, складними вони залишаються і сьогодні, оскільки лише у 2016 р. у міжнародних організаціях починають прийматися резолюції, в яких Росія називається державою-агресором, а її поведінка на світовій арені надзвичайно небезпечною. Ці реалії заводять теоретичну дискусію щодо негативного впливу зростання військових витрат у досить ризикове русло. Відсутність боєздатної армії у 2014 р. коштувала Україні втрати значних територій, натомість різке зростання військових витрат не лише дозволило створити армію, що входить у 20 кращих армії світу, але й зупинити широкомасштабний наступ і відповідно втрату незалежності.

Більше того активізація роботи Укроборонпрому дозволила здійснити ремонт старої техніки та зброї, випустити їх нові сучасні взірці, а також товари подвійного призначення, створити контрактну армію, що не лише стало тягарем для бюджету, але й стало одним із драйверів початку економічного зростання. Підсумовуючи, варто зазначити, що ця дискусія продовжується, оскільки сьогодні знову актуальним є вислів одного із президентів США (Дж. Буша старшого) стосовно того, що витрати на втручання у локальні збройні конфлікти можуть бути на порядок меншими від тих, які прийдеться нести для ліквідації їх наслідків, якщо їх взагалі можна буде ліквідувати.

Література:

1. The Conference Board Global Economic Outlook, 2014 available at <https://www.conference-board.org/data/globaloutlook> (Accessed on 20 Sept., 2014) Електронний ресурс – Режим доступу: http://iepjournals.com/journals/23/2015_3_Shahid_Saba.pd.

Стащук О.В.

*К.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту
Східноєвропейського національного університету ім. Л. Українки*

ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Фінансова безпека підприємства є однією із необхідних умов для його стабільної та ефективної фінансово-господарської діяльності, що забезпечить досягнення суб'єктом господарювання своїх стратегічних цілей. Разом з тим, негативні зміни стану економіки в цілому не забезпечують підприємствам стійкого економічного зростання та їх розширеного відтворення. Наявність у підприємства можливостей протистояти та мінімізувати негативний вплив факторів на результативність діяльності підприємств, відображається у формуванні системи їх фінансової безпеки.

Поняття фінансової безпеки у економічній літературі не має одноставного підходу до трактування серед теоретиків та практиків. Дослідженнями механізму досягнення фінансової безпеки як окремих суб'єктів підприємництва, так і держави в цілому, займалися такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як О.І. Барановський, А.І. Бартиш, І.Ф. Бінько, І.А. Бланк, Т.Г. Васильців, З.В. Варналій, К.С. Горячева, Л.І. Донець, В.Д. Дорофеев, А.А. Драга, М.М. Єрмошенко, С.М. Ілляшенко, Т.М. Іванюта, Г.В. Козаченко, В.І. Куцик, В.А. Ліпкан, В.П. Мак-Мак, Р.С. Папехін, В.П. Пономарьов, В.Т. Шлемко та інші.

Найчастіше фінансову безпеку розглядають у двох наступних аспектах – в макроекономічному та мікроекономічному. Макроекономічний аспект фінансової безпеки стосується, насамперед, країни в цілому та повинен забезпечувати такий стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової систем, який характеризується збалансованістю, стійкістю